Η Αρχιτεκτονική της Οικονομίας

Ανατομία των Οικονομικών Αναγκών & Ταξινόμηση των Αγαθών

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας | Κεφάλαιο 1 (Παρ. 3 & 4)

www.Aotheory.edu.gr

Ο Κινητήριος Μοχλός της Οικονομίας

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Ζήτηση

Οι Ανάγκες
Η επιβίωση και η ευδαιμονία γεννούν την επιθυμία των ανθρώπων για απόκτηση υλικών αντικειμένων και υπηρεσιών.

Η Ζήτηση
Η συμπεριφορά και η προσπάθεια ικανοποίησης αυτών των αναγκών δημιουργεί τη ζήτηση στην αγορά.

Οικονομικές Ανάγκες
Η Οικονομία δεν μελετά όλες τις ανάγκες, παρά μόνο εκείνες που για την ικανοποίησή τους χρησιμοποιούνται οικονομικά αγαθά.

www.Aotheory.edu.gr

Ιδιότητες Αναγκών #1: Η Εξέλιξη

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Ο όρος «εξέλιξη» αναφέρεται στην ποιοτική και τεχνολογική διαφοροποίηση των αγαθών που χρησιμοποιούνται για την ικανοποίηση της ίδιας ακριβώς ανάγκης στο πέρασμα του χρόνου.

Ίδια ανάγκη, διαφορετικό μέσο ικανοποίησης.

Φάση 1:
Φωτιά

Φάση 2:
Σόμπα (ξύλου, υγραερίου, ρεύματος)

Φάση 3:
Κλιματιστικό / Καλοριφέρ.

Ανάγκη: Θέρμανση

www.Aotheory.edu.gr

Ιδιότητες Αναγκών #2: Πολλαπλασιασμός

Οι 4 καταλύτες που δημιουργούν διαρκώς νέες ανάγκες.

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Τεχνολογία

Αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου είναι η συνεχής ανακάλυψη νέων προϊόντων (π.χ. ψηφιακές κάμερες, ηλεκτρονικοί υπολογιστές).

Μίμηση

Η έμφυτη τάση των ανθρώπων να αντιγράφουν πρότυπα (π.χ. ξενόφερτα έθιμα όπως το χριστουγεννιάτικο δέντρο).

Συνήθεια

Η επανάληψη μιας απόλαυσης εδραιώνεται. Ο καταναλωτής συνηθίζει τα νέα προϊόντα («το συνήθισα και μου έγινε ανάγκη»).

Διαφήμιση

Επιδρά ψυχολογικά, «επιβάλλει» νέα προϊόντα και οδηγεί σε υπερκατανάλωση μέσω των μέσων μαζικής επικοινωνίας (π.χ. τηλεόραση).

www.Aotheory.edu.gr

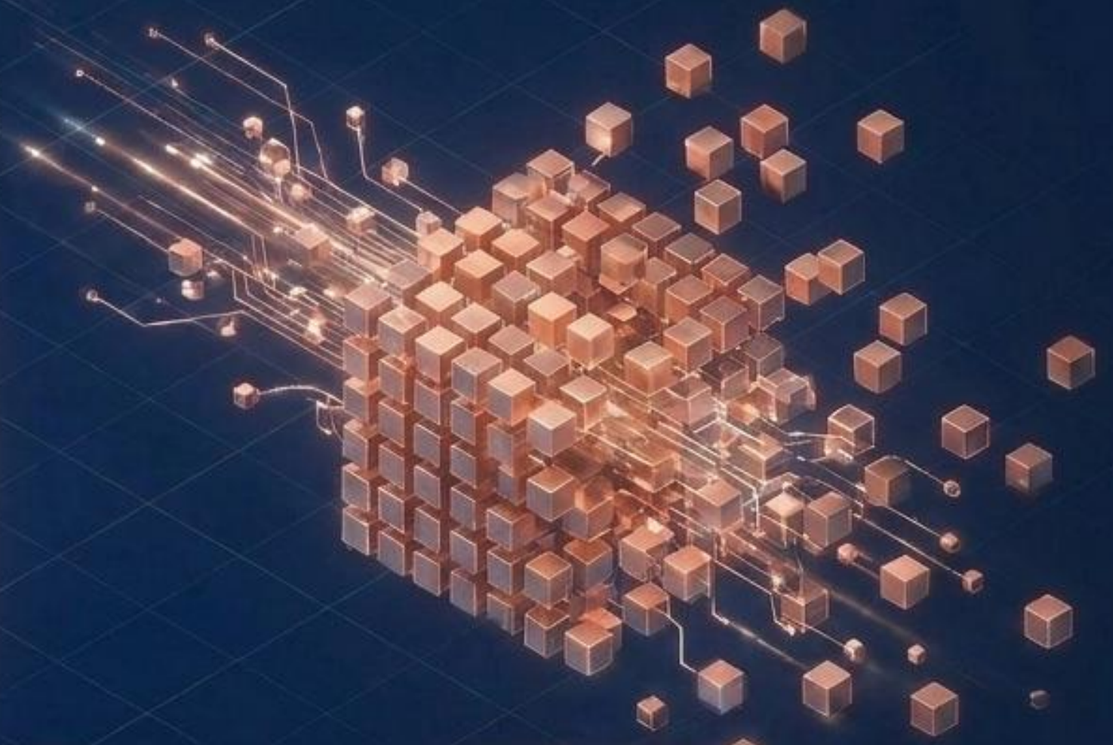
Ιδιότητες Αναγκών #3: Το Παράδοξο του Κορεσμού

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Οι ανάγκες ως σύνολο είναι απεριόριστες (ακόρεστες), αλλά κάθε ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε κορεσμό.

Όσο αυξάνεται η κατανάλωση ενός συγκεκριμένου αγαθού σε μια χρονική περίοδο, τόσο μειώνεται η ένταση της ανάγκης μέχρι την πλήρη (αλλά προσωρινή) ικανοποίησή της (π.χ. η δίψα σβήνει με το νερό).

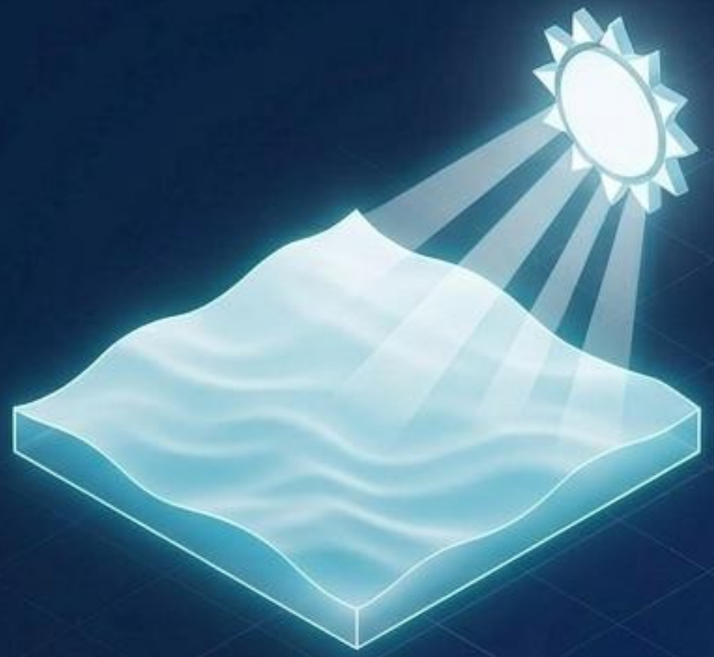

Υποκειμενικότητα. Η ταχύτητα με την οποία επέρχεται ο κορεσμός διαφέρει από άτομο σε άτομο (π.χ. η ανάγκη για κρέας ή αυτοκίνητα ικανοποιείται με διαφορετικές ποσότητες ανά καταναλωτή).

www.Aotheory.edu.gr

Το Σύνορο της Οικονομικής Επιστήμης

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Ελεύθερα Αγαθά

- Βρίσκονται ελεύθερα στη φύση (π.χ. φως, θερμότητα ήλιου).
- Δεν απαιτούν ανθρώπινη παραγωγική προσπάθεια.
- Δεν αποτελούν αντικείμενο μελέτης της Οικονομίας.

Οικονομικά Αγαθά (Προϊόντα / Εμπορεύματα)

- Αποτέλεσμα οργανωμένης παραγωγικής διαδικασίας.
- Γίνονται αντικείμενα αγοραπωλησίας.
- Στενότητα (Scarcity): Το κύριο χαρακτηριστικό τους. Βρίσκονται σε περιορισμένες ποσότητες σε σχέση με τις απεριόριστες ανάγκες που ικανοποιούν.

Κριτήρια Ταξινόμησης Αγαθών #1: Η Φυσική Υπόσταση

Υλικά Αγαθά

Αγαθά με φυσική, απτή μορφή.
Παραδείγματα: Τρόφιμα, ρούχα, έπιπλα.

Άυλα Αγαθά ή Υπηρεσίες

- Αγαθά χωρίς φυσική υπόσταση.
- Αγαθά χωρίς φυσική υπόσταση. Περιλαμβάνουν υπηρεσίες, αλλά και καταστάσεις ή μορφές ενέργειας.
- Παραδείγματα: Ένα μουσικό κομμάτι, μια ιατρική εξέταση, η θερμότητα τον χειμώνα, το φως το βράδυ.

www.Aotheory.edu.gr

Κριτήρια Ταξινόμησης Αγαθών #2: Η Διάρκεια Χρήσης

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Διαρκή Αγαθά

- Μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολλές φορές για τον ίδιο σκοπό.
- Η φυσική τους υπόσταση δεν μεταβάλλεται άμεσα με τη χρήση.
- Παραδείγματα: Αυτοκίνητα, έπιπλα, ρούχα.

Καταναλωτά Αγαθά

- Μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο μία φορά για τον σκοπό που παρήχθησαν.
- Αναλώνονται/καταστρέφονται κατά τη χρήση τους.
- Παραδείγματα: Τρόφιμα, καυσόξυλα, βενζίνη, τσιγάρα.

Κριτήρια Ταξινόμησης Αγαθών #3: Ο Ρόλος στην Οικονομία

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

- Χρησιμοποιούνται σε μια παραγωγική διαδικασία για να παραγάγουν άλλα αγαθά.
- Δεν ικανοποιούν άμεσα μια ανθρώπινη ανάγκη.
- Παραδείγματα: Τρακτέρ, αργαλειός, εργοστάσια, δρόμοι, πλοία, μηχανήματα.

- Χρησιμοποιούνται για την άμεση ικανοποίηση των αναγκών των ανθρώπων (τελική κατανάλωση).
- Παραδείγματα: Πορτοκάλια, γραβάτα, στερεοφωνικό.

Η Σχετικότητα των Αγαθών: Ο Σκοπός Χρήσης

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Η ταξινόμηση δεν είναι εγγενής ιδιότητα του αντικειμένου. Το ίδιο αγαθό μπορεί να ανήκει σε δύο διαφορετικές κατηγορίες αποκλειστικά και μόνο βάσει του σκοπού της χρήσης του.

Ως ΙΧ μιας οικογένειας (μετακίνηση) = Καταναλωτικό.

Στον στόλο μιας εταιρείας / Ταξί (παραγωγή έργου) = Κεφαλαιουχικό.

Ομοίως: Ένα βιβλίο στο σπίτι = Καταναλωτικό | Το ίδιο βιβλίο σε Πανεπιστήμιο = Κεφαλαιουχικό

www.Aotheory.edu.gr

Πίνακας Σύνθεσης: Η Ανατομία 3 Αγαθών

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Κάθε οικονομικό προϊόν υπάγεται ταυτόχρονα σε πολλαπλές κατηγορίες.

Προϊόν	Υπόσταση	Διάρκεια	Ρόλος
Σοκολάτα	Υλικό	Καταναλωτό	Καταναλωτικό
Ψυγείο (Σπιτιού)	Υλικό	Διαρκές	Καταναλωτικό
Πιεστήριο Τυπογραφείου	Υλικό	Διαρκές	Κεφαλαιουχικό

Σύνοψη: Από την Επιθυμία στο Αγαθό

Πάκος Δημήτριος
Οικονομολόγος - Εκπαιδευτικός

Αέναη Εξέλιξη.

Οι ανάγκες είναι συνολικά απεριόριστες. Εξελίσσονται ποιοτικά και πολλαπλασιάζονται διαρκώς λόγω τεχνολογίας, διαφήμισης, μίμησης και συνήθειας.

Προσωρινός Κορεσμός.

Η κατανάλωση ενός αγαθού μειώνει σταδιακά την ένταση της συγκεκριμένης ανάγκης, οδηγώντας σε πλήρη αλλά προσωρινό κορεσμό.

Οικονομικά Αγαθά.

Η ανθρώπινη παραγωγή δημιουργεί αγαθά που χαρακτηρίζονται από στενότητα. Ο τρόπος και ο σκοπός χρήσης τους καθορίζουν την αυστηρή οικονομική τους ταξινόμηση.

www.Aotheory.edu.gr